Ч. 26. Львів, середа 22 марта 1922. Почтову належність оплачено гуртом, Рік I.

Громадський Вістник

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в краю 700 М.
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 лірів, Швайцарії 5 фр. шв., Німеччині 75 марок, Чехословаччині 25 корон ч., Болгарії 50 левів, Румунії 50 лей, Австрії 1400 корон. Зміна адреси 50 марок польських.

ОГОЛОШЕННЯ:
Рядок дрібного друку або його місце в рубриці „Оголошення“ 40 М., в „Надісланім“, в „Оповістках“ і некрольоґи 60 М. Між новинками і в редакційній части 100 М. За дрібні оголошення 12 М від слова; товстим друком подвійно. В неділі і свята 50 процент дорозче.

Виходить перед полуднем.

Один прим. 30 Мкп.

РЕДАКЦІЯ, АДМІНІСТРАЦІЯ й ЕКСПЕДИЦІЯ: ЛЬВІВ, РИНОК ч. 10

Муз. тов. ім. М. Лисенка, спів. тов. „Львівський Боян“ і спів. тов. „Бандурист“

устроюють

в пятницю дня 24. с. м. у великій сали муз. тов. ім. М. Лисенка

Святочний Концерт

в 61. роковини смерти Тараса Шевченка.

Близші подробиці подадуть оголошення.

Весняні хмари.

Від вибуху великої світової війни кожда весна, що шле перші несміліі соняшні цілунки, приносить з собою не безжурну радість, тільки страх за непевний завтрішний день. При всіх весняних офензивах і дефензивах стільки крови поплило із весняним шумом рік, стільки червоних маків зацвіло на крівавих побоєвищах.

І тепер, в осьмім році великої світової катастрофи на весннім небі починають зявлятися таємні загадкові хмари. Говорять про нову війну, про новий крівавий зудар між Сов. Росією і її західними сусідами та тими що стоять за їхніми спинами.

Ґенуенська конференція, котрої метою мало бути навязання зносин із Сов. Росією, відбудова знищеного Сходу і економічне уздоровлення Европи, а тим самим і цілого світа, — починає відходити в с[illegible]гінь. Бліднуть і розвіваються [illegible] вязувані до цеї пе[illegible] [illegible]ції побідників і [illegible]ція, яка в Ка[illegible] зґодилась [illegible] конферен[illegible]мою Поанкаре [illegible]ности до політики [illegible]відносно европейського [illegible] політики „кільчастих дро[illegible] Також в Англії починає зне[illegible]ати політика Льойда Джорджа, політика усвоювання східних інстинктів мирними засобами, а голосу добиваються консерватисти з Чемберленом. А вреінь загально відомо, що консерватисти всіх країв є явними або тайними прихильниками інтервенції.

В останнім часі на двох бігунах центрально-східної Европи відбулися під напором приготовань до ґенуенської конференції два зїзди, які теж мають помітне значіння для неспокійної весни. Це конференція малої антанти (Чехословакії, Румунії, Югославії) і Польщі в Білгороді і конференція балтійських держав під проводом Польщі у Варшаві. Представники всіх цих держав, безпосередно або посередно сусідуючих з большевиками, певно призадумувалися над засобами боротьби з совітським Сходом. Не треба забувати, що ті держави крім постійної загрози з боку червоної армії є ще під натиском політичної еміграції з Росії.

Поруч цих зявищ мусимо згадати також приготовання совітів. На території України перебуває під цю пору 80% червоної армії. Здовж Дністра в напрямі Бесарабії стоїть червона армія готова до бою. Рівнож здовж Збруча і взагалі межі рыського трактату уставлено міцні збройні сили совітів. На Волині по той бік межі перебуває Будьонний із своєю кіннотою. Його полки носять назви галицьких боєвих одиниць (як нпр. полк тернопільський, золочівський, львівський і т. д.). Це вказувало би, що большевики думають в першу чергу вдарити на Галичину. Про це свідчить між иншим зміцнена й поширена комуністична агітація на терені Сх. Галичини, повінь страйків (як страйк друкарів, страйк бориславських робітників, підготовлюваний залізничий страйк і т. д.).

Сьогодня не улягає сумніву, що в разі невдачі ґен. конференції, себто в разі відмовлення допомоги знеможеній Росії, совіти не мають иншого виходу, як воювати. Воєнний похід большевиків був би ще може більшою катасттофою для культурного світа, як колишній похід монґольських орд. Червона армія силою свого розгону, своїм невтишеним голодом руйнувалаб на своїм шляху всі цінности. А хто знає, чи за цею армією ми не побачимо фалянг голодних людей, котрі не тільки поглочувалиб всі хлібні засоби, але й несли б з собою заразки всіх пошестей, товаришів голоду і нужди.

Тому то розігнати весняні хмари, не допустити до можливої катастрофи — ось велике завдання, гідне найбільших умів світа і найбільших репрезентантів людства.

Справа Східної Галичини.

Місячник „La Revue Contemporaine“ про справу Східної Галичини.

Французький публіцист, Люі Брес (Louis Bresse), в згаданім журналі з 25.II с.р. в політичнім огляді, пише про справу Східної Галичини так:

„Не менш велику похибку вчинили (держави Антанти), що не вирішили дотепер питання східних границь Польщі. По певним інформаціям, ся справа буде розважувана на конференції в Ґенуї. Питання Східної Галичини, яке в останн[illegible]сі було предметом нарад між кабінетами парижським і льондонським, булоб передовсім піднесене. Так в інтересі Поляків, як і Українців є без сумніву пожаданим, дійти до вдоволяючої розвязки. Ні в однім з проблемів, антаґонізми не є так загострені та національні пристрасти так розбурхані. Українці звернулися до Союза Народів і домагаються своїх давніх свобід. Вони доказують, що буфорна держава між Польщею і більшевицькою Україною, була би одним з найкращих способів утревалення мира на Сході.

Варшава, здається, не ставиться цілковито ворожо до сього становища; можливим є навіть, що уважаласяб щасливою дійти до рівного для обох сторін компромісу, але подібно як у спорі польсько-литовськім, сей компроміс мусів би опиратися на прінціпі федеративнім. Як в справі Тракії, про яку тепер багато говориться, так само в справі Сх. Галичини знаємо, що держави Антанти застерегли собі право остаточного вирішення її долі. Міжтим вони дали Польщі мандат до військової окупації, а правительство галицько українське, котре і далі удержує місії в ріжних столицях, осіло провізорично у ... Відні. Після нашої думки, коли це питанне наближається до свого дефінітивного вирішення, то воно в дійсности дотичить не лиш Польщі і Галичан, але й мабутньої структури цілого европейського Сходу. Також зі стратеґічних aглядів не є маловажним памятати про це, що національне питанне і в тій справі є міжнароднього характеру першорядної ваги.“

Буковинська Україна в рр. 1918–1922.

III.

Румунські вибори і буковинська Україна

В призабутій Богом і пророками самоозначення народів країні счинились в останнім часі події, що показали її як не мож краще в цілій мрачній і суворій дійсности.

В початком марта ц р. відбулись вибори до румунського парляменту і сенату. І повторилася робота, яка вже раз так драстично задокументувала цілковиту недостачу відповідальности з боку українських прихвоснів буковинської соціял-демократії.

Висунено кілька кандидатур, що найшли апробату загальної партійної управи влади, які вимірили найбіднішим з бідних і число мандатів, в поминеням очевидно Чернівців, де Українці займають друге місце між пятьма народностями. Тут українським соціялдемократам звелено голосувати на чужого кандидата, бо вибір Українця нарушив би румунський характер міста. Українських кандидатур поставлено лише дві, а то Івана Гишки в Кіцманя і Себастіяна Балошескула у Вашківцях. Дотеперішний правительственний ставленик Лукашевич не удостоївся апробати румунського уряду, а так само бувший „сенатор“ др. Козак, що зрештою заявив себе „русским“.

Вже перед виборами було відомо, що мінiстер Буковини Ністор видав старостам строгий наказ, що правительственні кандидати мусять дістати найменше 80% відданих голосів. На переведення виборів на Буковині одержав він 6 міліонів леів і правительство справді побідило. Колись були галицькі вибори на весь світ славні, одначе спосіб переведення останніх виборів ліберальною партією на Буковині перевисшив значно їх славу. Насильство, терор, шахрайсво, підкупсто — це знамена тих виборів. Нігде правди діти, що й несвідомість і незорґанізованість широких мас українського народу улекшили та уможливили урядови його побіду. Бо румунські лібералі не мають нічого спільного з поняттями лібералізму, відомого в культурній Европі. Румунські лібералі це банда найскрайнійших реакціонерів, перед якими бліднуть обскурантні реакціонери і косерватисти в давній царській Росії. Це партія фабрикантів, банкирів і біржевих спекулянтів, партія дідичів, високих урядовців і всяких гохштаплєрів, що у захопленій в свої руки владі бачить лише жерело особистої наживи і карієри. Це зненавиджена партія боярів, жорстоких визискувачів широких мас робочого народу і безсердечних румунських шовіністів, що ніякій національній меншости в румунській державі не признають права національного розвитку.

І ця псевдоліберальна партія осягнула при останніх виборах до нових законодатних тіл в Румунії при помочи надужить і насильств блескучу побіду. На 369 послів в букарештенському парляменті урядова ліберальна партія розпоряджає двома третинами мандатів, так що ле-

дви 100 послів належить до инших партій, які зединились тепер в опозиційний бльок.

На Буковині, як відомо, також вибрав собі уряд майже самих своїх, так що близько чотириста тисяч українського населення не буде мати в парляменті ні оного свого заступника. Найчисленнійша національна група з Буковини не буде брати участи в конституційнім життю держави, одинока в румунській державі нечислячи незначної жмінки буковинських Поляків, що за обіцяні субвенції та концесії, пішли при виборах за правительством. Чи перішне „ліберальне" правительство довго удержиться, річ дуже сумонівна. Фактом є що опозиція ставиться до нього а навіть до короля дуже остро, так що не виключене, що вибори в Семигороді мають бути уневажнені переведені на ново. Опозиційні посли зібрали докази ярких виборчих надужить з боку правительства. Хто вставиться за правами українського народу на Буковині ?

скликало велике віче. На передодні вечером всі більші площі окружено поліцією.

Страйк у Вонбржезні.

З Торуня П А Т подає: 19. с. м. вибух у Вонбржезні страйк робітників мійських заведень. Місто лишилося без світла і води. Страйк обняв і деякі приватні заведення.

Безжурні.

В розмові про польський буджетовий прелімінар директор буджетового департаменту польського міністерства скарбу Зачек заявив, що видатки на війско в приближенню будуть виносити понад 150 міліярдів марок. Цю вістку подав варшавський „Пшеглонд вєчорни". „Ржечпосполіта" з д. 20. с. м. подає докладнійше суму, а саме 152 мілярди.

Памятайте про пресовий фонд „Громадського Вістника"! — Жертви проситься слати до Краєвого Союза Кредитового у Львові (Ринок ч. 10.) на біжучий рахунок „Громадського Вістника".

Велика Україна.

Вісти з Києва.

„Волыньское Слово" з 18 ц.м. пише:

Особа, котра вчора прибула з Київа, оповідає, що в Києві почалися громадні труси і арешти всіх підозрілих о приналежність до української національности.

Страх перед Українцями дійшов до того, що кождого, який на вулиці говорить по українськи, негайно арештують в чека.

В місті загально говориться, що всі доро оцінности забрані з церков, не пішли на поміч голодуючим. Частинно розікрали їх комісарі, а частинно будуть ужиті на закордонну большевицьку агітацію.

Декретом харківського уряду заборонено свобідний рух з місця на місце на Правобережній Україні. Для переїзду введено перепустки, видавані чекою.

З огляду на зміст погромницької акції в останнім часі, як серед населення так і серед совітських служачих і червоної армії, ВЦВК. видав 7. марта декрет, на основі котрого особи, що ведуть погромницьку акцію, будуть віддані під суд і карані остро аж до кари розстрілу,

Зміна фронту.

ПАТ. доносить з Москви: Центральний комітет російської комуністичної партії приказав всім комітетам на провінції, розвинути як найширшу релігійну агітацію.

Голод в Одесі.

„Рабочій" (ч.5.) доносить: „Голод в Одесі поширюється. В місті недостає води. На вулицях стрічається трупи дорослих і дітей, роздираних собаками."

Нова економ. політика виправдана.

В червоноармійській школі „червоних старшин в Харкові відбувся інсценірований „суд" над новою економічною політикою."

„Суд" ухвалив таку резолюцію: Присяжні судді під проводом гром. Чернишевського, після докладного розгляду і по промовах обвинувачуючого та оборонця про нову економічну політику постановили виправдати нову економічну політику, бо ті тимчасові уступки, які зроблено дрібній і середній буржуазії зовсім не зводять в нівець соціялізму, ідеалу робітників і селян. Одночасно факт, що великий промисл транспорт і політична влада находяться в руках робітників і селян — дають основу твердити, що ми вийдемо побідниками. (Рпр.)

Хлібна заготовка не повелася.

Московський „Рабочій" (ч.8) подає: „Україні дано завдання зібрати для голодуючих 5.580 тисяч пудів зерна. З того зібрано тільки 12 проц.

Буджет червоної армії на Україні.

Буджет червоної армії на Україні обрахований на 33.620.000.000. рублів.

Боротьба з повстанськими рухом.

В Летичівському повіті взято в полон 14 повстанців з отаманом Фіялковським. (Руспр.)

Фрунзе на західній границі.

З Харкова повідомляють: Головнокомандуючий українською червоною армією Фрунзе виїхав на західну границю задля інспекції армії. Цей відїзд звязують з вістками про воєнні приготовлення Сов. Росії до весняної кампанії. (Руспр.)

Польща в повені страйків,

Страйк в Торуні.

Ситуація страйкова не змінена На днях відбулося віче в якому взяло участь 5 тисяч робітників Поворот до праці узалежнено від сповнення економічних домагань робітництва. Не має виглядів на скору ліквідацію страйків.

Страйк на Горішнім Шлеську.

Як подає „Ржечпосполіта," на днях вибух нечайно страйк в електричній централі в Хоржові, яка засмотрює в світло і електричну струю більшу частину промислового округа. Кореспондент „Рж." зазначує, що страйк вибух тільки позірно на тлі економічнім, що на ділі це початок політичного страйку, який пропагують німецькі комуністи, а який хочуть використати для своїх цілей німецькі боївки і сепаратистичні елементи, що змагають до утворення з Горішного Шлеска окремої держави під опікою Ради Союза Народів. Ця акція має попертя з боку декотрих німецьких промислових кругів, а здається що на неї дивляться зі задоволенням ці капітелістичні англійські круги, що від самого початку були за т. зв. вільною державою Горішного Шлеску (головно ці, що свої капітали заанґажували в промислі на терені, який припав Польщі).

А дальше кореспондент пише: „Тут загально говорять, що 20 с.м. вибухне ґенеральний страйк. Німецькі боївки приготовляються до замахів на Поляків головно на Начальну Людову Раду. Цей замах плянований на спілку з сепаратистами, які групуються коло „Ґлосу Гурнего Шльонску", якого редактор Кустос так само, як підчас плебісциту, веде завзяту кампанію проти Начальної Ради Людової і проти Польщі. Крім агітації в пресі устроює зібрання і віча сепаратистичних елементів та взиває до зроблення, ладу з Нач. Радою Людовою, а головно з урядовцями з Польщі".

„На 20.с. м. сподіваний страйк залізничників, що має боївкам облегчити знищеня важнійших залізничих обєктів по польським боці Шлеска."

Страйковий рух обіймає вже й Познанщину.

„Ржечпосполіта" подає телеграму з 17. с. м.: В Познані 17.с. м. пополудне кілька разів згромаджувалися великі юрби народу. Поліція розігнала їх на більших площах. На Старім Ринку розганяла поліція маси три рази: о год. 1, 6 і 7 ій. Около год. 8 ої вечером розігнано масу народу на Св. - Кржиській Площі. На вул. Водній згромаджена юрба обкидала поліцію камінням. Поліція арештувала кільканайцять осіб, при яких найдено каміння. Хотіли вони повибивати виставові шиби. На 18. с. м. Зєдночене Заводове

Перед конференцією в Ґенуї.

Огляд француської преси. 25. II.-3 III 1922.

Офіціяльний комунікат про зустріч Поанкаре з Льойд Джорджом в Бульонь доносив, що оба премєри заявилися за недоторкаємістю „договорів, підписаних у Франції після мира." Отсей зворот комунікату дав привід до таких коментарів в пресі:

„Le Matin" з 26. II. „На ділі питання, які могли загрожувати правам нашого краю, набутим його побідою, не будуть підняті в Ґенуї. Постановлено, що договори, підписані і ратифіковані у Франції, не мають бути дискутовані. П. Поанкаре вияснив нам вчора вечером, що отся формула має на меті виключити договори, підписані в Берестю Литовськім, договори між Польщею і иншими державами Східної і Центральної Европи і севрський трактат, нератифікований парляментами. Тим чином лише договори, підписані у Версалю, в Сан-Жермен, в Тріяноні і в Неї, творять ненарушне руштованнє Европи. Се отвирає можливість ревізії севрського договору, зокрема Льойд Джордж виминає тим способом зобовязання Англії до ґарантій супроти Польщі, котрих він наразі не хоче їй уділити."

„Le Information" з 27. II. „Права, випливаючі з договорів, а саме права Франції до сакцій (супроти Німеччини) остають ненарушені, — вкінці справа устрою Східної і Центральної Европи вступить на шлях розвявки, яку досі раз-у-раз відкладано."

„Le Journal" з 26. II. „Постанова зовсім слушна, оскілько відноситься до берестейського мира. Та чи можна буде підняти питання договору, заключеного в Ризі між Польщею і Совітами? Се могло би далеко завести."

„Iournal des Debats" з 27. II. Консолідація мира зовсім не є условлена ревізією мирових договорів. Якщо якісь договори мають бути піддані ревізії, то се повинно статися шляхом порозуміння дотичних держав, що їх заключили а не шляхом конґресу сорока держав, котрі здебільша не мають права мішатися до сеї речи. Із цего слідує що, держави, котрих інтереси не ґарантовані бульонською формулою, імовірно захочуть осягнути ту ґарантію перед зібранням конференції. Ми, зна шого боку, повинні старатися, щоби пляни реконструкції Европи, які зродилися з мозках деяких фантастів, були обмежені до економічної відбудови."

„Laction française" з дня 26. II.: „Поважна небезпека для ґенуенської конференції може вийти зі сторони Польщі, Румунії і балтійських держав. Заявляючи передучора що договори підписані у Версай, в Сан Жермен, в Тріянон і в Неї, мають бути недоторкаємими, шефи кабінетів лондонського і парижського дали до зрозуміння, що договори, заключені на протязі двох останніх років у східній Европі, можуть бути піддані дискусії на ґенуенській конференції. Ця перспектива мусить затрівожити народи, які межують зі совітами. Правда, ізза голоду Москва не може думати про реванж. Одначе з огляду на будуче, Поляки, Румуни і балтійські держави боялися би такої заяви про неважність заключених ними договорів. Поанкаре і Льойд Джордж не могли поступити инакше. Не можемо брати відповідальности за територіяльні договори, в яких мо не брали участи. Все теки треба бути приготованим на це, що загрожені інтереси зроблять все можливе, що би перешкодити спробам ревізії.

„L' Echo de Paris" з 27. II.: На вчорашному зїзді нічим не пересуджено справи договорів, заключених між Росією а Польщею, Фінляндією і балтійськими державами. Там рахувалися тільки з можливістю, що ті держави захочуть в Ґенуї виложити свої погляди в тій справі.

„Le Matin" з 26. II.: Ґенуенська конференція буде економічною а не політичною. Та чи можна працювати над відбудовою Европи, виключаючи політику? Нема певности, що випрошена за двері не верне ніколи.

„Le Temps" з 28. II. : Держави визнаючи правно совітський уряд, не змодуть відмовити визнания договорів, які він заключив в законо правний спосіб зі сумежними краями. Одначе оскільки совітський уряд в договорах нарушив би права одної або другої держави, то ясно, що правне визнаннє не може надати такій несправедливости характеру неоспоримого акту, ані замінити сю res inter alios acta на умову обовязуючу всіх иньших. Усталивши цей прінціп не трудно догадатися, як ця річ виглядатиме в практиці. Справи російських границь і політичні постанови не можуть бути на загал уважані суперечмими з правами посторонних. Слід однаЂе розглянути уважно постанови фінансові і ті, що доторкають права власности.

„Mercine de France" (двотижневник) у зшитку з 1. III. обговорює в політичнім огляді становище Польщі на ґенуенській конференції. Отож по словам автора, де Брон, „рижський договір є зразком польського поміркування. Поляки не потребують боятися зміни француської політики супроти Росії: Франції залежить на добросусідських польсько-російських зносинах, одначе вона не підопре російських посягань проти Польщі, яка є її союзником. Польське домагання визнання рижського договору конференцією в Ґенуї є згідне з правдивою політикою мира і відбудови Европи".

„Le Journal" з 27.II. приносить вістку з Берліна про приготования до утворення „конфедерації східних держав центральної Европи"; отся конфедерація обіймала би держави балтійські і Польщу, яка стояла би на її чолі. Небавом має відбутися у Варшаві конферниця дотичних держав для вироблення спільної програми до Ґенуї.

„Le Temps" з 1.III. подає поголоску, що Польщі не допущено до участи в консорції для відбудови Росії, мимо дотичного внесения Франції, на виразний спротив англійського представника. Часопис сей заявляється проти консорції і жадає ґарантії, що відроджений завдяки їй

російський промисл не стане оруддям до війни з сусідами.

„Le Matin" з 28.II. містить телеграму з Білгороду про приступлення Польщі до малої Антанти.

„La Revue Contemporaine" / місячник у зжишитку за лютий /25.II./. в політичнім огляді пера п. Л. Брес, з гадує, що ґенуенська конференція займеться імовірно питанням східних границь Польщі, а тим самим і справою Східної Галичини. Було великою помилкою лишити ті питання досі без розвязки, бо се довело до загострення антаґонізмів. Українці домагаються утворення з Галичини буферу між Польщею і Україною; Поляки можливо не зовсім тому противні, вони мабуть навіть схильні до компромісу, однак на базі федерації. Питання Східної Галичини має міжнароднє значіннє, від його розвязки залежить структура европейського Сходу.

„L' Ere Nouvelle" містить дві нотатки иро польський режім у Східній Галичині: в числі з 26.II. про нелюдські терпіння українських політичних вязнів по польських тюрмах. в числі з 2.III. про смерть селянина Денищука, побитого польською поліцією.

РІЖНІ ВІСТИ.

Приготовлення до конференциії в Ґенуї.

Рим. З приводу ґенуеської конференції ввів італіський уряд ряд пашпортових улекшень. Бюра ґенуенської конференції, які досі були в Римі, перенесуться 2. квітня до королівської палати в Генуї. Підчас конференції виходитиме специяльне видавництво, видаване на 10 мовах. Співробітниками його мають бути економісти і політики. Редактором італійського відділу має бути міністер Нітті.

Плян конференції в Ґенуї.

Париж. Вольф. Ангійський уряд предложив своїм представникам в Паржі і в Берліні плян ґенуенськоої кнференції. Він займається головно справою привернення золотої валюти. Французькі часописи припускають, що Англія бажає обмежити предмет конференції в Ґенуї тільки до справи відбудови середньої Европи. Російське питання не буде там порушуване в більше важних точках, бо не дійшло до порозуміння в справі пляну консорції до відбудови Росії. Догадуються, що конференція в Ґенуї буде тільки звичайною торговельною конференцією.

Становище Італії.

Авас доносить з Риму: Підчас дебати над експозе правительства міністр закордонних справ Шанцер зазначив, що на конференції міністрів заграничних справ в квестії далекого Сходу Італія потрафить боронити своїх інтересів в малій Азї. Говорячи про ґенуенську конференцію, Шанцер висловив думку, що для нього є найважнійшою справою це щоби побідники і побіджені вели, переговори як рівноправні. Ограничення сухопутних зброєнь моглоби прийти щойно після заключення відповідного загального договору. Америка мабуть не схоче довший час зберігаги супроти Европи безінтересовности.

В Анґлії не буде зміни.

Ліфилд. Радіо. З урядового жерела доносять, що відомости про якунебудь зміну уряду в Англії під цю пору є безпідставні.

Льойд Джордж

Льондон. Вольф. Приватний секретар Льойда Джорджа заявив, що Льойд Джордж під цю пору поза ґенуенською конференцією загалом не займається політикою. Фактом є, що Льойд Джордж є тепер хорий та що по вказівкам лікарів мусить через 3 тижні випочати.

Нарада знатоків в Льондоні.

Льондон. (ПАТ). Бельґійські, італійські, японські і французькі знатоки, яким повірено справу програми ґенуенської конференції, прибули до Льондону. Можна припускати, що проєкти, підлягаючі дискусії, не зустрінуться з великими труднощами. Наради потриваюіть около тижня.

Союз Народів.

Женева (ПАТ) Секретарят Союза Народів урядово: Над означенням часу і місця маючої відбутися сесіі Ради Союза Народів ведуться тепер наради Досі не принято ніякого рішення. На випадок, колиб первісно усталена дата на 25 квітня мала бути відложена. донесуть повідомлення.

Лист до Редакції.

У віденьській „Нашій Правді" зявилось повідомлення, що ніби то я вислав до Відня якогось Сухоручка Сусловського, дорючивши йому від мого імени провадити організаційну роботу поміж нашою еміграцією. За Сухоручкою мавби виїхати ген Пилькевич з такимиж дорученнями.

Особа п. Сухоручка-Сусловського мені не відома і, приймаючи на увагу те, що повідомлення про його місію було надруковано в й Нашій Правді" і негайно передруковано у большевицькій закордонній пресі, можна думати, що п. Сухоручко-Сусловський є звичайним агентом російського „Закордоту" або „ЧК" і виконує обовязки провокатора,

З ген. Пилькевичем і иншими особами, на яких укавується в повідомленню, нічого не маю спільного, кромі приналежности до української нації.

З метою як найширшої інформації проситься инші газети о передрук.

З повною повагою

Юрко Тютюник.

НОВИНКИ.

— **До Дирекції почт і телеґраф'в у Львові.** Від довшого часу спостерігаю, що листи до мене чи моеї рідні приходять зі значним 2—3 недільним опізненнем. Були це однак переважно листи з заграниці і заосмотрені печаткою цензури. Хотяй і цензуру належалоби так урядити, щоби довше як 1—2 дни не здержувано доручення листів, бо через це інтересенти поносять кольосальні страти, всеж таки було для мене яке таке формальне виправданнє. На днях доручено мені рекомандоваі листи, з краю, (без цензури), надані в перших днях марта с. р, а то: ч. 1059 з Тарнова, ч. 28 з Микуличина і ч.18 з Мшани, з опізненнем двотижневим. Запитую отсим Дирецію почт, яка цьому причина, чи машина почтова не фунґує правильно, чи функціонарі допускаються надужиття урядової власти і що Дирекція почт задумує зробити, щоби се не повтарялося. Львів, дня 20. марта 1922. —Д р Стефан Федак.

— **Пригадуємо**, що сьогодня дня 21. марта н. р. відбудеться в салі Народного Дому Великий Народний Концерт в честь Т. Шевченка улаштований Головним Виділом Товариства Просвітн, філією Просвіти ім. Т. Шевченка і всіми львівськими і підльвівськими чтальнями Просвіти. Початок точно о год. 7·30 вечером. Запрошення можна набути в книгарні Наук. Тов. ім. Т. Шевченка, а від 6·30 при касі.

— **Еміґрація до Америки.** Остання статистика голосить, що число еміґрантів до Америки дорівнює майже скількости еміґрантів з Америки.

І так від 1. червня до 31. грудня 1921 р. впущено до Америки 265.408 еміґрантів, а виїхало з Америки 224.627 ем. Від січня 1922. число еміґрантів перевисщає число іміґрантів. Приїхало: 210 тисяч, виїхало 250 тисяч. Комітет еміґраційний доносить, що до 23. червня б. р. може впустити з території давної Росії ще 16015 еміґрантів.

— **Староста повісився.** Польський староста Колоненського повіту Гуперт повісився в тюрмі, де сидів арештований за великі надужиття, поповнені підчас свого урядовання, за які грозила йому кара смерти.

— **Ляндрі III. ?** На днях знайдено під Варшавою трупа замордованої жінки. Знаки на тілі вказують, що вбив її хтось подібним робом, як вбивав свої жертви арештований недавно Паснік.

— **Ґеній свого рода.** В Барцельоні арештовано одного з найзручнійших світових обманців, Антона Бузе. Його спеціяльність — [illegible]ована ння банкових чеків, [illegible] він дійшов до небувалої вправи. Жертвою його зручности впали банки майже всіх міст західної Европи. Побіч 44 псевдонімів, яких ужив при своїй роботі, назвав себе королем Еспанії.

— **Найменша золота монета.** Зі швайцарської менниці вийщли недавно золоті франки, на підставі яких буде обчислений буджет Союза Народів. Це є найменші на світі монети і мають форму осьмикутиика. На фунт іде їх 13000.

— **Карло Габсбурґ перед судом.** 10. марта відбулася в Берні швайц. розцрава проти Карла Габсбурга. Обжалувало його Акц. Т во Ввозу і Вивозу перел („Перлєско") за недодержання умови заключеної ексцісарем з тим Т-вом, при продажі цісарських дорогоцінностий. Ходило о умовлених 10 проц. вартости золота, яке було в заставі в „Перлєско" а яке, продав Карло Г. якомусь Біненфельдови з Парижа. Ексцісар виграв справу і має одержати 1.000 фр. відшкодовання. Цей процес думає Карло використати перед Союзними Державами як доказ евойого важкого матеріяльного положення.

— **Жандармська самоволя.** В читальні „Просвіти" в Молодінчу пов, Бібрка, підчас звичайних сходин членів в неділю, дня 12.ц.м. явився польський жандарм і забрав часопис „Український Голос", який члени читали. Читальню відновлено за дозволом адміністраційної власти, запренумерований часопис не був прокураторією сконфіскований і тому жандармська конфіската является самовільним вчинком, за який компетентна влада повинна би потягнути його до відповідальности, якби це не сталося у—Сх. Галичині.

— **Великий обман з американськими чеками** викрито у Варшаві. Якийсь американський промисловець Антін Ґродскі виміняв у варшавських банках кілька чеків по кількасот долярів. Показалося потім, що всі чеки сфальшовані, в наслідок чого виміннюючі банки понесли шкоду понад 100 міліонів марок. Ґродскі втік, арештовано за те директора банку „Уніон Ліберти" Перловського, який поручав за Ґродского, як ретельну людину. Ручи нині за кого!

Присилайте партійний податок на вил. кн. ч. 5.000 „Красвого Союза Кредитового" у Львові, Ринок 10.

Збірка по церквах для дітей.

В „Львівсько Архіепархіяльних відомостях" ч. 2. за цей рік на сторінці 10 надруковано:

„В справі одноразової збірки по всіх церквах для придніпрянських дітей.

З причини воєнних подій на Великій Україні опинилося дуже багато тамошніх діячів і взагалі інтелігентів поза межами Рідного Краю.

Більшість цих еміґрантів перебуває в Польщі, а їх матеріяльне положення є просто розпучливе.

Та найбільше болючою є ця обставина, що вони мають при собі багато дрібних дітей, які вже третій рік позбавлені науки і правильного виховання, мерзнуть і голодують, одним словом нидіють духово і фізично.

Не забуваймо, що це діти рідного українського народу, отже наші діти, і для того не вільно нам до цего допустити, щоби вони гинули на наших очах; мусимо вважати християнським і братнім обовязком ратувати їх і поділитися з ними хотяй би послідним кусником хліба.

З огляду на це заряджуємо щоби Всч. Духовенство по одержанню цего розпорядку заповіло вірним в найблизшу неділю, що збірка на цю ціль відбудеться в слідуючу неділю.

Треба представити їм коротко, але щирими і горячими словами недолю еміґрантського життя взагалі, а з окрема малих дітей, та загріти всіх до як найобильнійших жертв,

Таку збірку належить устроїти по всіх парохіяльних і дочерних церквах, а зібрані гроші прислати впрост на адресу: До Високоповажаного Пана Ректора І. Огієнка в Тарнові, Готель „Брістоль".

Митрополичий Ординаріят висловлює повну надію, що і Всч. Духовенство і наш жертволюбивий народ сповнять як слід і в цім случаю свій моральний обовязок".

Присилайте складки на пресовий фонд на кн. ч. 30.000 в Союзі Кредитовім, Львів, — — — Ринок 10. — — —

Курс грошей.

Курси заграничних валют. Львівська неофіціяльна біржа нотувала дня 20. ц. м.: американські доляри 4 050—4.060, одинки і двійки 3.950—3.970, канад. доляри 3.825—3.850, одинки і двійки 3.725—3.750, нім. марки 15.20—15.30, сотки 14·50—14·75, дрібні 13·50—13·75, леї 30·00—31·00, дрібні 29·00—30·00, чеські корони 69·00—70·00, дрібні 68·00 до 69·00, австрійські тисячки з новійшої емісії 0000—0000, старшої емісії 0000—0000, сотки новійшої емісії 000·00—000·00, стар. емісії 000·00 — 000·00, 50-коронівки 00·00—000·00, 20-коронівки 00—00, 10-коронівки 00—00, 1-ки і 2-ки 0·00—00·0, рублі 5·сотки 1·70—2·20, сотки 2·50—3 40, 25-рубл. 1·25—1.50, 10-рубл. 0·00—1.00, решта дрібних від 00—0.00, думські тис. 00·00—00·00, думські 000·рубл. 00·00 до 00·00 карбованці 0·00—0·00, гривни 0·00—0·00, франц. франки 350—360, фунти штер. 17.500—17.800, шв. франки 760—780. Золото: 20-кор. 15.500—15.800, 20-франківки 15.000—15.300, 20-марківки 16.000—16.300, фунти шт. 15.450—15.500, 10-рубл. 19.500—20.300, дол. 4.220—4.230. Срібло: Австр. корони 250—255, 5-кор. 1300—1330, фльорени 640—660, рублі 10.20—1.050, копійки 4·90—5·00, амер. доляри 2.800—3.200, половинки і чвертки 2.600—2.700, канад. доляри 2.550—2.600, дрібні 2.450—2.480, леї 245 — 250.

Дрібні оголошення.

ДАХІВКУ палену і бляху поцинковану по найнизших цінах продає „УБУС", Львів. вул. Оссолінських 6. XVI 3-70

АДВОКАТСЬКИЙ концiпiєнт пошукує посади на провінції сейчас. Близша вiдомiсть в Адмiнiстрації „Гром. Вістника". 906 1—3

ФІЛЬВАРОК у львівськім повіті, для повертаючих з Америки, є сейчас до набуття. 85 моргів орного ґрунту I. кляси, 55 морг. сіножатий, муровані мешкальні та господарські забудовання, 6 клм. до залізничої стації, — догідні услів'я купна. Зголошення рефлектантів можливо перед 25. марта 1922 р. з чемности принимає канцелярія д-ра Олекси Ріпецького, адвоката в Сокалі. 1—2

Насіння огородове і цвітів першої якости по найдешевших цінах продає [illegible]МНЕКА Руська [illegible]

ОПОВІСТКИ.

Народній театр Тов. „Українська Бесіда" у Львові, під артистичним проводом Олександра Загарова. Саля Тов. ім. М. Лисенка, вул. Шашкевича ч. 5.

Четвер, 23. марта: Премера „ПАН СОТНИК", опера на 2 дії Козаченка і „НОКТЮРН" фант. оп. на 1. дію Лисенка.

Початок о годині 7·30 вечером. Білети в ціні від 500—200 Мр. продає „Народня Торговля", а в день вистави від год. 4·30 попол. Каса театру.

Загальні Збори Кредитового Товариства „Народний Дім" в Перемишлянах відбудуться дня 3. квітня с. р. о год. 11. перед пол. в льокалі Товариства зі слідуючим денним порядком: 1) Реферат про відному кооператив, виголосить, делєгат Краєвого Союза Ревізійного зі Львова. 2) Впис нових членів 3) Приняття Загальним Збором нововписаних членів 4) Звіт з діяльности товариства за літа 19 4-21 5) Зміна §.§. 8 і 16 статута Товариства 6) Вибір 2 членів Дирекції і 2 заступників після §:29 статута 7) Вибір Надзірної Ради після §§ 36 і 37 статута. 8) Внесення членів.

Звіт і замкнення рахунків за літа 1914—17, 1918—20 і 1921 виложено до перегляду в домі дир. Безпятки поки не покінчиться адоптація касового льокалю Просимо всіх явитися точно на загалних зборах.

Наколиб о год. 11. не зібралося відповідне число членів, Загальні Збори відбудуться того самого дня з тим самим денним порядком о год. 1. попол.

Перед Зборами о год. 9·30 відправиться торжественне Богослуження в місцевій церкві за упокій душ померших і поляглих членів Товариства Управи і Надзірної Ради.—Управа.

Перший весняний вечір у неділю дня 26. марта ц.р. в салях „Української Бесіди" в користь допомоги українським інвалідам заходом Комітету опіки над інвалідами з багатою програмою. Досі заповіли свою участь Вп. П.: О. Бабій, Бобинський, М. Винницький, П. Ковжун, арт. Крушельницький, Р. Купчинський Л. Лепкий, М. Луцький, Щербина, музичний квартет укр. театру та співоча вісімка під батутою п. О. Кліша. У програм[illegible]ходять вокально музикальні продукції, мельодеклямації, рецитації, пісоньки при гітарі та балалайці, стрілецькі гуморески, соля, дуети, квартети та інші несподіванки. На закінченя фарс на 1 дію Ле-Ле: Весні провесні (або Народини Футуриста), Постановки арт. Крушельницького.—Подробиці пізнійше. — Початок о год. 8. Добірний буфет у власн[illegible]

Веч. [illegible] Вертан в. Ст[illegible] 11. ц. м. в тов. [illegible] на сироти по бл. [illegible] Кивелюку, та кличе всіх с[illegible]ків деканату стрийського.

При зміні адреси просимо не забувати подати і попередну свою адресу.

Видає і за редакцію відповідає Олекса Кузьма. З друкарні Спілки „Діло".